

ABONAMENTUL:

Un an	200 L
6 luni	100 L
3 luni	50 L

Redacția și ad-
ministrativă
București
M...

Tribuna Nouă

Organ al Partidului Național-Liberal.

**Triumful Româ-
niei la Geneva în-
seamnă biruința so-
cială a țaranului
român.**

Anul IV. — N-rul 41—42

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

Arad 25 Septembrie 1927.

CEEACE NU PUTEM ÎNȚELEGE...

Sunt lucruri pe care un raționament oricât de simplu, le poate justifica. Și dimpotrivă. Sunt unele chestiuni atât de încălcate încât chiar cu o logică mai flexibilă decât aceea a consiliului Ligei Națiunilor, nu le poți da de rost.

În această din urmă categorie intră avizul Consiliului Superior Administrativ, care a opinat pentru *nedisolvarea* actualului consiliu comunal al municipiului Arad.

Evident, ca organ de presă a unui partid politic, în speță al celui partid care are tot interesul politic de a avea reprezentanții săi în fruntea gospodăriei orașenești — punctul nostru de vedere este diametral opus celui al Consiliului Superior Administrativ.

Nu este un secret pentru nimeni că organizațiunea liberală din Arad, nu poate accepta ca, fiind la putere, membrii ei să facă anticameră la membrii actualei delegațiuni permanente a municipiului. Nici meritele personale ale acestor domni nu sunt atât de proeminente încât să întunece meritele celor din consiliul comunal de sub președinția d-lui Robu, și nici origina actualului consiliu comunal nu este atât de imaculată sub raport politic încât conștiința noastră cetățenească să ne impună rezerve.

Știm cu toții că numai motivele politice au stat la baza dizolvării fostului și instalării actualului consiliu comunal.

Și asta o știe mai ales onoratul consiliu superior administrativ.

Ei bine, dacă au existat anumite motive politice cari au determinat acest onorat — mai mult decât onorabil — consiliu superior să disolve în 1926 consiliul comunal al Aradului de sub președinția d-lui Robu și să ratifice alegerea consiliului comunal gol-disto-averescano-național-țărănist căruia i-a trântit apoi pe umeri capul frumos împănășat ungurește al d-lui Istvan Angel, aceleași anumite motive trebuia să prezeze și de data aceasta în hotărârea aceluiaș consiliu superior administrativ.

Pentru că, — de ce să ne ascundem după deget: pe Dr. Angel politica l-a înfipt acolo unde este, luând locul altcuiva, de altă nuanță politică. Schimbându-se regimul, d-rul Angel trebuia să

cedeze, tot așa cum colegul d-sale Vasile Boneu — pe care tot politica îl cocoțase în fruntea prefecturei — a cedat fără pic de încăpățănare. Dar obrazul are și el, după cum vedeți, diferite calibre — și d-rul Anghel nu cedează. Urmarea: șefii autorităților nu pot conlucra. În dauna cui? A orașului. A aceluiaș oraș pentru care d-l Angel strigă în lung și'n lat că-și sacrifică liniștea și odihna.

Acesta ar fi argumentul politic pe care în sinea lui îl înțelege și cel mai redutabil adversar și chiar — punem rămășag pentru aceasta — d-rul Angel. Dar pe care n'a vrut să-l înțeleagă onoratul — mai mult decât merită — consiliu superior administrativ.

Noi avem curajul să afirmăm că această superioară instanță administrativă are două opinii diferite în judecarea aceleiaș chestiuni. Exemplu:

Cons. Sup. Adm. a găsit că e motiv de disolvare faptul că fostul primar Robu s'a retribuit retroactiv (pe trei luni) cu o sumă mai mare (diferența a restituit-o înainte de a-i fi anchetată gestiunea) de cât prevedea bugetul pentru cele trei luni, dar pe care i-a aprobat-o consiliul comunal pe lunile următoare.

Actualul primar Angel s'a constatat a fi luat din cassa municipiului circa 70.000 lei, în formă de avansuri *fără ordonanță de plată și fără prevedere bugetară*.

Mai mult. — La 10 Iunie c. delegația permanentă prin deciziunea 13850—927 acordă primarului în caz de deplasare, *afară de cheltuieli de tren, vagon de dormit, etc.*, peste diurna reglementară de 250 lei **un supliment zilnic de 750 lei**.

Acest supliment s'a plătit din bugetul pe 1927 art. 3 intitulat „misiuni și ajutoare conform statutului funcționarilor.”

Să vină oricine să ne arate: unde prevede statutul funcționarilor vre-o diurnă de 750 lei ca supliment la alte diurne, pentru funcționarii municipali?

Dar să admitem că prevede.

Dr. Angel nu s'a mulțumit să ia acest supliment cu începere dela 10 Iunie, înainte. Nu! a luat și în mod retroactiv. Și în vigurosul asalt pe care l-a dat bugetului comunei, nu s'a oprit nici la data nimirii sale ca primar

și nici la anul bugetar 1927 D-sa a trecut dincolo... În anul 1926 și și-a mai însușit un mezelic de supliment de 18.000 lei pentru o deplasare a D-sale de 24 zile (dela 28 Noembrie—21 Decembrie 1926) *deși atunci nu era decât președinte al Comisiunii interimare*.

Repetăm: delegația permanentă nu i-a aprobat d-lui Angel suplimentul de diurnă de 750 lei zilnic pentru deplasări decât la 10 Iunie 1927 și firește, pentru viitor, după ce D-nul Angel fusese de mult numit primar; iar D-nul Angel care dela 7 Februarie 1927 — dată la care a fost numit primar — a fost, până la facerea anchetei, de 5 ori la București unde a stat 51 de zile, nu s'a mulțumit să ia suplimentul de diurnă numai pe aceste 51 de zile (în 5 luni de funcționare) ci a mai încasat încă pentru 24 zile din anul trecut — **când încă nu era numit primar — din bugetul pe anul acesta.**

Și toate acestea raportate la timp de către anchetatori speciali, **nu constituiesc pentru onoratul Cons. Sup. administrativ, motive de disolvare.**

Și nici faptul că din 73.229 lei cât se spune că s-au cheltuit pentru alegerile comunale din Septembrie 1926, s-au plătit pentru birje — *numai pentru birje!* — lei 26.175 (cetiți: douăzeci și șase mii una sută șaptezeci și cinci lei), nici faptul acesta nu e luat în serios de onorat. cons., sup., adm.

Și cons. sup. adm., a trecut cu vedere factura No. 6 care specifică: bere, cognac, vin, mâncare, fără să spună pentru cine.

Deasemenea a trecut cu vedere tabloul 11 în care „Arader Zeitung” este trecut cu suma de 14.640 lei „pentru publicațiuni.”

Ce publicațiuni? Și de ce tocmai în „Arader Zeitung”? Ce afinități particulare există între D-nul Angel și „Arader Zeitung”?

Aceste lucrări nu-l interesează pe onoratul consiliu superior administrativ.

Și nici faptul că numerarul disponibil al municipiului (vr-o 13 milioane) se află depus la o bancă particulară, în loc să fie depus acolo unde prescrie legea.

Iată, deci, o serie de fapte în fața cărora onor. cons. sup. adm. a închis ochii ca și când ar fi fost simple bâzâeli de muscă.

— Nu tot astfel a procedat cu fostul consiliu comunal.

Concluzia?

Sau consiliul superior administrativ este ceeace-l arată numele și în cazul acesta procedează legal, la fapte identice reacționând identic — sau cons. sup. adm. este o simplă anexă, de care poți dispune cum voiești, atunci când voiești.

Sau, — mai știm noi? — sunt unele lucruri pe care chiar dacă începi să le înțelegi, trebuie să le taci până când sau le desminte realitatea, sau te saturei tăcând...

Improprietățile dela Apatcu.

— Serbarea de Duminecă —

La improprietărea care se face Duminecă 25 Sept. c. în comuna Apatcu, — vor lua parte o seamă de intelectuali, fruntași ai vieții culturale și politice din orașul nostru, în frunte cu Dl Prefect I. Georgescu.

Se improprietăresc cu acest prilej circa 1000 (una mie) locuitorii cu peste 5 000 jugăre din fosta moșie a prințului Schulkowsky.

Această improprietăre este o continuare a operii de consolidare a elementului rural, consolidare începută prin reformele din timpul marelui război, continuată prin seria întreagă de improprietări de până acum și nesfârșită încă. Faptul că la guvern se află partidul național-liberal e o cheazăie pentru ducerea la bun sfârșit a acestei imense opere naționale.

Economii în cheltuielile județului.

După cum am anunțat în câte-va numere ale ziarului nostru, D-l prefect I. Georgescu, a controlat bugetele de risipă și jaf ale comunelor din județ făcute de d-l delegat de prefect al guvernului trecut și reducând jaful și risipa a reușit să facă economii de peste 25 milioane.

După cum vedem, pe deoparte ajutoare la sinistrați în bani în grâu, porumb și construcții de telefoane în comunele care nu aveau, iar pe de altă parte economii de milioane și distrugerea risipirei și jafului. Hărnicia și priceperea actualului prefect a început să dea roade.

Biserica.

Cu privire la predicile bisericești.

Noi considerăm Biserica gr. or. drept biserică națională, pentru că ea a fost strâns legată de soarta neamului nostru. A trecut și ea prin toate suferințele ce le-am îndurat ca popor. Noi cei asupriți știm că biserica gr. or. ne-a servit drept loc de refugiu, pentru salvagardarea tuturor intereselor noastre de popor doritor a ajunge o soartă mai bună. Drept recunoștință și-au testat atâți români averile lor bisericești gr. or. dincoace de Carpați; iar în principatele libere, încă din străvechi timpuri domnitorii, după fiecare luptă câștigată, ridicau câte o biserică, dăruiau moșii întinse mănăstirilor, și le înzestrau cu privilegiu princiar, — fără ca toate acestea avantagii materiale să fi pus bază unui etericism, așa cum s'a întâmplat în biserica romano-catolică. Cu drept cuvânt putem zice că biserica gr. or. a evoluat cu neamul, și considerăm pe oricine ar slăbi-o, — cu ori fără voie, — drept trădător al neamului.

Dintre cele trei discipline ale sufletului omenesc: religia, știința și filosofia, cea dintâi este cea mai accesibilă mulțimei. De aceea biserica este chemată a face încă multă vreme servicii reale omenimei. Toți cei ce dorim, bine neamului și țării, avem datoria de a ajuta Biserica noastră națională să țină pas cu vremea și progresele ei generale.

Întregirea neamului și a țării e azi realitate. Dându-ne seama de constelațiunile politice generale, trebuie să ajungem la convingerea că Bisericii noastre naționale îi este rezervat și în viitor un rol important pentru păstrarea și întărirea acestei comori, care e România Mare. Biserica noastră are datoria de a conserva energia morală a caracterului nostru național și de a-l înobilă potrivit progresului civilizației generale. Cultivarea tuturor virtuților noastre militare, este cea mai sigură garanție a existenței noastre ca stat și popor.

Popoarele apusene au realizat progrese, pe cari noi nici peste multe decenii nu le vom putea înfăptui, — decât numai dacă vom călca pe urmele drumului urmat de acele popoare. Dar și în acest caz, va trebui să facem salturi mari, cari sunt împreunate cu multe primejdii. De aceea e nevoie să ne păstrăm echilibrul sufletesc pe care atât de armonios ni l-a cultivat în trecut Biserica. De aceea avem interes să ridicăm Biserica la înălțimea vremii, ca să ne serviască și în viitor drept sprijin în propășire. În acest scop va trebui să stăruim ca Biserica să aibă preoți instruiți, cu cultura universală necesară, pentru a-i păstra rolul frumos din trecut.

Anticipând aceste considerațiuni de ordin general, — cari, mărturisim, că ar trebui mai amănunțit tratate, pentru ca să fie bine și obiectiv înțelese intențiile noastre, — trecem la concretizări.

Avem în Arad un Seminar, înzestrat cu profesori calificați; avem un Consistoriu, în serviciul căruia stau fețe bisericești cu o cultură teologică superioară; avem în fruntea Diecezei un Episcop tânăr, care a terminat studii universitare — nu

numai teologice, ci și lumești, — cu un cuvânt toate condițiunile favorabile pentru a aștepta o ridicare a vieții religioase, la înălțimea timpului; — recunoaștem, că moștenirea duhovnicească în scaunul episcopesc al Prea Sfinției Sale, nu a fost la înălțimea vremurilor, și apreciem cum se cuvine și năzuințele, ce le depune în scopul câștigării de colaboratori valoroși, pentru ducerea la bun sfârșit a activității Sale păstorești. Cu toate acestea, mărturisim sincer, că nu suntem mulțumiți cu rezultatele unei activități de 2½ ani. O spunem aceasta, pentru că dela Prea Sfinția Sa, care este în floarea vârstei bărbătești și care a avut ocazia fericită de a câștiga experiențe prețioase ca funcționar superior al Ministerului Cultelor, — așteptăm orientări largi, și îndrumări mai viguroase pe teren bisericesc.

Intenția noastră e de a ne ocupa cu aceasta ocazie numai de chestiunea predicilor, fiindcă 'l știm autor de astfel de manuale și un predicator pasionat.

Cuvântul grăit pătrunde mai ușor în adâncul sufletului, decât cel scris. Biserica romano-catolică convinsă de acest adevăr a dat o atențiune deosebită oratoriei preoțești. Același lucru îl constatăm la popoarele apusene, îndeosebi la cele anglo-saxone, unde sistemul conferințelor de tot soiul a luat peste tot în viața socială, o practicare și dezvoltare necunoscută de noi, unde numai efectele rele ale unei nesăbuite propagande politice cu ocazia luptelor electorale, — le putem vedea. Însă

nu oricare cuvânt grăit are darul de a atrage, ci numai cel cu miez și chibzuit.

Noi credem că abandonarea practicii continuelor dojene și reproșuri, preoțești și arhieriești, ce ni-e dat să ascultăm atât de des, și ridicarea predicilor la nivelul cultural al auditoriului, — este un mijloc cu mult mai sigur de a atrage lumea la biserică. Suntem de părere, că amvonul unei Catedrale trebuie ridicat la înălțimea unei catedre universitare; acolo nu au ce căuta predicatori nepregătiți ori fără talent, — cu atât mai puțin cei fără cunoștințele necesare, spre a putea vorbi unui public, care nu se mulțumește cu recitări din biblie și cu nesfârșite apeluri la credință. Să nu ni se spună, că cuvântările rostite în catedrală, sunt adresate țărânilor, căci aproape majoritatea lor nici celui scop nu corespunde. Azi se poate vorbi și țărânului, mai ales celui din Arad, foarte inteligent. Nici nu vorbim aci de panegirice, care sunt de multe ori de-a dreptul penibile și ca formă și ca fond.

Prin urmare, mai puține mustrări, și mai multă strădanie din partea predicatorilor, și atunci vor veni mai regulat și mai mulți credincioși la biserică, unde nu mergem pentru a auzi vecinic dojenele adresate celor ce absentează, ci pentru a ne înălța sufletele. Aceasta și este chemarea bisericești.

Aceste sunt părerile unui mirean, care dorește întărirea Bisericii spre binele neamului și al omenimei.

D-l Ministru Dr. C. Anghelescu și „Filmul Didactic Arad“.

„Filmul Didactic“ din Arad a pregătit până în prezent cu subiecte românești și vederi din Țară, 12 filme mari și foarte bine reușite, cu care orișicare țară cu cultură mai avansată ar putea a se mândri.

Filmele fiind pregătite cu un capital foarte mare atât material cât și intelectual, au avut pretutindeni în țară un succes strălucit cu deosebire în București unde au fost admirate aceste filme didactice românești și au fost clasate ca cele mai bune filme făcute în România și prezentate Ministerului Instrucțiunii.

Oameni de școală și știință au clasat filmele didactice făcute în Arad ca „foarte apreciable, monumentale“

Rularea lor absorbând toate veniturile modeste (5—10 lei plătiți de fiecare elev), nici o părticică chiar nici din interesele capitalului investit nu s'a putut încasa așa că întreprinderea stă în fața desființării ei.

Indiferentismul sau lăsarea pe puterile sale proprii în criza financiară una dintre cele mai importante întreprinderi școlare-culturale: „Filmul Didactic, Arad“ ar fi o crimă pentru școală și cultura românească.

O fabrică de filme românești care a uimit cu creațiunile sale cercurile oficiale ale Ministerului Instrucțiunii, — Casa școalelor, — Fundațiunea culturală „Principele Carol“ și care în decurs de un an de zile a făcut 12

filme didactice (între 500—2000 m. lungime) din domeniul: geografiei, etnografiei, poveștii, artei și industriei țării românești; unele chiar întrecând filmele cele mai bune ieșite din fabricile mari ale apusului merită sprijinul Ministerului Instrucțiunii și al Culturii.

Dr. C. Anghelescu Ministrul școalelor și al culturii poporului român a înțeles scopul urmărit și apreciază munca și modul de acțiune al „Filmului Didactic“ din Arad.

În audiența D-sale recentă avută cu d-l I. Georgescu prefectul județului Arad, d-l Ministru Dr. C. Anghelescu a pus în vedere a rezolva de urgență chestiunea filmului didactic român pe baza „Memoriului“ înaintat de directorul-fondator al fabricii „Filmul Didactic Arad“, d-l Victor Babescu.

Ofensiva culturală a d-lui Ministru Dr. C. Anghelescu se va desfășura așa dar ca un formidabil atac fructuos irezistibil în țara întreagă prin acțiunea puternică a „Filmului Didactic, Arad“.

Logodnă. În ziua de 8 IX a. c. o și-au sărbătorit logodna tânărul șef de gară din com. Chișineu-Criș, Dl. Ispravnice Dely cu D-șoara Stanca Romi.

Sincerile noastre felicitări și le urăm toată fericirea.

Nr. 258

Răvaș.

Presa maghiară de pretutindeni se agită de săptămâni întregi pe chestia optanților, apoi pe chestia fruntarilor pusă pe tapet de Lordul Rothermeere. La Geneva președintele ședinței Societății Națiunilor a trebuit să pună lăcăt pe gura faimosului Conte Apponyi; iar presa românească, alarmată de diversele știri puse în circulație de oficiul tuturor acțiunilor de pogrăbire a țării noastre, — dă drumul expresiilor de îngrijorare, cu privire la salvagardarea intereselor românești. Toate aceste știri și lucruri, hotărât că zăpăcesc lumea, — iar noi nu știm, ce să mai credem.

S'a dat uitării trecutul recent al poporului maghiar, intolerant sugrumător de națiuni? Aceiași Unguri cari negau existența altor națiuni pe teritoriul țării lor, unde ei cunoșteau numai Unguri cu buze (!!) române, sârbe, germane, slovace, etc. — dar nu cunoșteau români, sârbi, germani, ori slovaci, — au devenit azi cei mai ferveți apărători ai minorităților? Și — ironia tuturor ironiilor, — tocmai contele negru, contele Apponyi, care ne închidea școlile primare — această creatură prototipică a intoleranței maghiare, este avocat ascultat la ședințele Societății Națiunilor. Care este pedestalul moral, care-i dă curaj acestui cioclu al culturii noastre, să-și deschidă gura, fără să-i vâre nimenea pumnul încă, dintre cei ce au suferit din cauza lui?

Ungurii s'au mai dovedit și falsificatori de bani, pentru a și crea mijloace materiale întru ajungerea scopurilor lor politice.

Cu toate acestea, Ungariei învinse i s'a adus în ordine valuta, un lucru pe care țări învingătoare, ca Franța, Italia, România și Sârbia, nu și-au putut permite; i s'a amânat scadența plății pagubelor de război, cu un cuvânt o serie întreagă de avantagii.

În schimb cu fondurile devenite libere, Ungaria continuă a duce o propagandă subversivă, pe toate căile și cu toate mijloacele contra statelor vecine; se constituie pe la toate tribunalele internaționale în parte reclamantă; Ungaria ici, Ungaria colo, Ungaria peste tot.

Bine, domnilor, până când se mai tolerează acest neastâmpăr? Îți vine a crede, că Societatea Națiunilor și-a uitat menirea, în loc de a pune lăcăt la gura vinovaților, le-a ridicat o scenă unde aceștia aranjază scheciuri, ca și când aceasta instituție ar fi luată în antrepriză de oamenii ce nu și-au ispășit încă păcatele. La urma urmei o o să ne schimbăm rolurile: vom cere iertare ungurilor, că i-am bătut și le vom plăti noi despăgubiri.

Lloyd George ne face impresia, că atât de mult i se rupe inima de soarta ungurilor, încât dacă acum s'ar redeschide conferința păcii, ar ceda locul D-sale contelui Appony. Da, în acest caz pacea ar mulțumi pe ungurii zonelor culturale și ai rectificărilor de frontiere.

Facem o nouă experiență. La ce bun vărsare de sânge, cum a făcut România pentru umanism, și învingerea curentului democratic, câtă vreme o legătură aristocratică între conji și lorzi, dă rezultate mai bune și mai puțin costisitoare? Ei dar noi ne-am posedat boierii, pentru a face o dreptate socială prin reforma agrară; noi nu mai putem activa asemenea legături. Să ne grăbim a face un imprumut în Londra, cu ascizarea intereselor noastre economice, și atunci se va întâmpla minunea.

Lucrurile vor lua fără zăbavă o întorsătură favorabilă nouă.

Oportunitate pentru binele obștesc.

Cetitorii noștri au putut afla din presă, că primarul Capitalei — îndată ce s'a schimbat guvernul — a aflat necesar să și dea dimisia din acel post. Prin acest gest primarul a dat nu numai dovadă de bun simț, ci și de înțelepciune politică.

În cadrele legilor administrative — bune ori rele, așa cum sunt — ce le avem, este de neapărată trebuință, ca organele subalterne și dela periferii să aibă încrederea deplină a celor centrale, căci altcum nu se poate închipui o colaborare rodnică. Lipsind acea încredere, natural, că urmările se simt în jos, mai mult decât în sus; va suferi administrația locală, vor suferi cetățenii. Iar pentru urmările acestor anomalii poartă vina atât persoanele, dar mai ales grupările politice, cari nu înțeleg să și tragă consecințele pentru a nu expune la pagube evidente interesele obștești.

Primarul Capitalei s'a grăbit a jertfi ambițiile personale și nu a lăsat să cadă răspunderea asupra partidului, din care face parte, pentru neșecurile la care ar fi fost expusă administrația Capitalei condusă de d-sa, lipsit de încrederea guvernului. Nu se va acomoda guvernul după primării, căci atunci ar însemna, să nu putem avea nici odată un guvern, ci un mozaic eterogen de persoane nedisciplinate, care ar da de răpă țara. A trage însă concluziile logice, dintr-o stare de lucruri, așa precum a făcut primarul Capitalei, înseamnă să ai tact politic, să subordonezi interesele de partid celor generale înseamnă să nu ai deșarte ambițiuni personale.

La noi dăinuște încă păcătosul spirit opoziționist, distructiv, moștenit din vitregia vremurilor ungare. Nici acum după nouă ani de unire, nu ne-am dat seama, că rolul elementului românesc

trebuie ales într-o muncă constructivă, adâncpatriotică. O luptă politică pierdută nu îndreptățește a pune bețe în roatele celor ce voiesc a construi, căci în acest mod destrămăm tot, ce fac alții bine, și așa nu vom putea înregistra progres în consolidarea internă a țării. Continuând a polariza energii, într-o luptă improductivă, nici adversarii noștri nu vor profita, căci mai curând ori mai târziu țara se va satura de ei. Prepetuându-se spectacolul unei acțiuni negative, cu urmări tot mai evidente, fac un incalculabil rău țării nu numai în prezent ci și pentru viitor; căci dau un exemplu rău generațiilor tinere, care ar trebui împărtășite de altă educație; de o educație în spirit creator!

Nu-și dau seama de toate aceste lucruri edili noștri? Cadrează cu demnitatea lor de oameni, și folosește prestigiului partidelor, din cari fac parte, să se lase ridicăți de guler, în loc de a părăsi de bună voie locurile, ce le ocupă, spre evidentă pagubă obștească? Care sunt justificările, ce-i determină a preferi să se năruie asupra lor răspunderea unei gospodării de **ex lex**, care face atâta pagubă orașului? Ori doresc a se indentifica cu persoana primarului, cetățeanul care-și serbează onomastica într-o zi de sărbătoare pur maghiară? Românii onorabili, din Consiliul Municipiului, nu-și dau seama, că i desonorează societatea unui om care sfidează sentimentele lor românești? Merită un așa om denaturat, să mai aduci un sacrificiu, — omenesc nu politic, — pentru el?

La toate aceste întrebări am dori să avem un răspuns. Special, tinem să precizăm definitiv, și roștul d-lui Angel în viața politică.

O Demisie prea târzie

Efectele acțiunii federalizatoare a d-lor Kun și Fried.

Stăm încă sub impresia regretabilei desființări a secției locale a Sfatului Negustoresc. Nici azi nu putem ierta d-lui Farago, păcatul de neierlat, ce l-a săvârșit contra armoniei, ce există între noi și minoritarii locali, aproape pe toate terenele. După demisia dată de dl. Adam, urmează acum cea a însuși d-lui Farago, din președinția Corporației comercianților, — organizație negustorească minoritară. Întrebăm pe dl. Farago, — Schleppen-traegerul d-lui Kun, — la ce au fost bune acestea două demisii? Era mai bine dacă s'ar fi hotărât să facă acest pas înțelept cu mult mai înainte, de a ne fi adus pe speculații federalizării la Arad. Cel puțin atunci nu se creia disonanța penibilă, ce-a provocat-o între minoritari și români, — atitudinea-i imprudentă; nu ni-ar fi atras, în mod atât de neplăcut, atențiunea asupra activității d-sale publice, și nu ar fost silit să renunțe la o situație onorifică, care atât de mult îi folosea celeilalte situ-

ații de director de bancă. Atunci demisia îi era și D-sale și noua de folos!

Demisia D-lui Farago, e prea tardivă, ea nu are darul de a ne satisface, și'n consecință dl. Farago se insală, dacă crede ca prin retragerea sa din președinția Corporației, se ascunde dinaintea noastră. Îl asigurăm, ca oriunde va avea un rol în viața publică, vom fi lângă D-sa, și nu vom tolera ironii la adresa autorităților publice, nici glume de spirit, criticând legi românești, — așa cum se specializase a face în jurul Legii speculei, pe contul căreia și-a câștigat popularitatea de demagog.

Nu noi am creiat separatismul, ca dl. Farago, care va avea să poarte urmările acțiunii sale nenorocite, cu tot ceia ce se indentifică cu D-sa. Dl. Farago loialul va trebui să ispășiască greșala comisă, până la deplină pocăință.

„Școala Superioară de Comerț pentru băeți din Lipova (Banat) cu internatul cel mai ieftin din țară, a prelungit înscrierile până la 22 Sept. a. c.”

Intensificarea propagandei culturale.

Fiecare cetățean român a luat desigur cu plăcere act de intenția grandioasă a guvernului dela cârma țării; intențiile care a fost afișată în program cu ocazia banchetului dela Eforie, în toamna anului trecut.

E vorba de reforma culturală, care ni se spune că se va face în proporție nebănuită, reformă care va avea darul să ridice elementul rural la valoarea lui de drept.

Incontestabil că scopul urmărit de guvern este dintre cele mai laudabile dar ne este teamă de un singur lucru: *se vor găsi prea puțini factori activi cari să lucreze în această direcție*. Formula de: „intensificarea propagandei culturale” este foarte ușoară de deslegat — în aparență — privită în toată adâncimea ei, această formulă cuprinde un complex nebănut; ea având darul de a alimenta sferile de ordin psihic ale individului.

Cu alte cuvinte, motorul care se va pune în mișcare, dând viață propagandei culturale, va trebui să fie o individualitate cu o puternică dosă psihică. Dar aceasta înseamnă numai, că am găsit cheia problemei, fără a deslege și problema!

Motorul central va fi instalat — cum e și drept — la centru și credem că acolo individualitatea va fi găsită, dacă nu cumva a și fost instalată.

Pentru restul țării delegația punerii în funcțiune a propagandei o va avea prefectul de județ și tocmai aici intervine marea greutate!

Cine va fi individualitatea care ar putea duce la bun sfârșit opera culturală în cuprinsul județului nostru?

Un singur individ — prefectul în cazul nostru — nu va putea să facă nimic, atunci când singur ar vrea să culeagă laurii marelui izbânzii. Fără să vreau am pus punctul pe greutatea problemei: *culegerea laurilor*.

Cum în orașul nostru cunoaștem existența unei societăți culturale, „Astra” nu ne îndoiim că ea se va strădui să ofereze colaborarea; dar iarăși mai cunoaștem un fapt: activitatea acestei societăți în ținutul nostru nu este deloc înfloritoare, deși conducătorul are incontestabile merite culturale.

„Astra” Arad a avut atâtea ocazii, de când s'a înființat, să culeagă laurii cari i-ar da dreptul la colaborarea intensificării propagandei culturale; dar urmărind întotdeauna interesul reclamei — fără a lucra în proporție cu el — bănuim că oferta nu-i va fi acceptată. O altă instituție culturală, deși mult mai tânără, însă cu o desinteresată activitate — pornită din rândul elementului curat românesc, autohton — este Ateneul Popular Pârnea, care fără multă trambitare lucrează cu hotărâre încredere în viitorul lui. Modestia conducătorilor acestui Ateneu, desigur că nu va încerca ofertarea colaborării, din motivul „grav” că Ateneul Popular Pârnea nu are un trecut. Tocmai lipsa unui trecut îl dă dreptul acestui Ateneu să ofereze într-o cauză, care i-se cuvine de drept: ridicarea la un frumos nivel cultural, al Românilor din ținutul Aradului. „Astra” are prea multe forme și urmărește prea multe platforme, pentru a i-se încredința intensificarea propagandei culturale; Ateneul Popular Pârnea a rămas încă neîntinut în răul care ne copleșește și neîntinarea lui îi dă dreptul la o adăpare cu chemări atât de înalte.

Modestia face parte din domeniul psihic și cum propaganda culturală are darul de a alimenta sferile acestui domeniu, credem că dl. prefect al județului nu va neglija apelul său la modestul Ateneu Popular Pârnea, cu care pornit odată pe drumul frumosului, nu credem să nu isbândească în țelul urmărit.

Dacă avem și alte elemente individuale în orașul nostru, cari cred că ar putea oferi o colaborare, *fără pretenție de culegerea laurilor*, concursul lor credem că va fi bine primit, aprecierea valorii de drept urmând a fi verificată în urmă.

Acum domnul prefect al județului are cuvântul.

an.

Obrăznicii Minoritare.

Era, în Aradul tuturor nerușinărilor minoritare o bancă numită „Ipar és Népbank” pe românește „Banca industrială și Populară” care, în urma matrapazlăcurilor făcute de un mare acționar al său împreună cu de când decedatul ei director executiv, a dat faliment.

Acționarii mici și clienții băncii aproape toți minoritari au prevăzut pericolul dar precipitarea a fost mult mai repede datorită faimosului ei acționar d-l Tagányi Sándor moștenitorul de pomină al principelui Schulkovsky.

Cu 27.000 de acțiuni de ale băncii susnumite pe care le deținea d-l Tagányi a reușit cu ajutorul răposatului director executiv al băncii Hess Béla, să împrumute din banii acționarilor 22 milioane cu procent 12%, ca să-și facă d-sa afacerile. Când a fost nevoit să achite datoria, ce credeți că a făcut onoratul d-l Tagányi? A depus la bancă, pur și simplu acțiunile ce avea ca să se spele acționarii, pe cap cu ele. Răposatul Hess Béla tovarășul de matrapazlăcuri al d-lui Tagányi și director executiv al băncii a admis acest lucru deși era contra codului comercial, ca o datorie luată în bani să fie acoperită prin acțiuni.

Astfel stând lucrurile, presa minoritară dela noi în frunte „Aradi Közlöny” în loc să dea în vileag pollogăriile moștenitorului vesel al principelui Schulkovsky tipă cât o ia gura că „banca a devenit insolubilă nu atât din cauza greșelilor proprii, cât din cauza politicii mioape de care este condus guvernul” și mai departe: „în atare cazuri datoria primordială a unui guvern conștient de politica financiară pe care o face ar fi să-i sară repede în ajutor unei astfel de bănci”.

Cu alte cuvinte, tu guvern, român, lasă pe sinistrații tăi în plata Domnului să umble, pe drumuri, să crepe de foame și sari repede în ajutorul cinstitului domn Tagányi, ca să-l spele de toate păcatele și să-i dai puțința a face mai departe aceleași învârteli nefaste pentru alții.

Invităm presa minoritară a nu mai începe atacuri nerușinate contra unei țări îngăduitoare și unui popor bun, tolerant și nobil când e vorba ca hoții minoritari să fie băgați în pușcărie.

I. D.

Cetiți și răspândiți

„Tribuna Nouă”.

ROMÂNIA

Comitetul școlar județean Arad.

Nr. 1577/1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 7 Noemvrie 1927, la ora 10 a. m. se va ține o nouă licitațiune publică în localul Prefecturii județului, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de edificarea a unei școli nouă în colonia Sofronia.

În baza devizelor întocmite de serviciul tehnic al județului Arad, speșele de edificare sunt 1.185.000 Lei, cari se vor acoperi din fondul comitetului școlar județean.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Legea contabilității publice (Art. 72—82) și condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta Comitetului școlar județean în ziua licitației ora 10.

Amatorii odată cu oferta, însă separat (nu în plic) vor prezenta recipisa de garanță provizorie depusă la Administrația Financiară din Arad. Ca garanță provizorie se va depune 4% a sumei oferite, însă numai în numerar sau efecte de stat.

Amatorii vor dovedi cu acte justificative, că îndeplinesc condițiunile legale pentru de a putea lua în întreprindere lucrări publice.

Devizele, condițiunile și planurile relative la aceste lucrări se pot vedea în biroul comitetului școlar județean la Prefectura județului, camera No. 43.

Arad, la 21 Septemvrie 1927.

Președinte:

Prefect:

Secretar:

I. Georgescu (ss.)

V. Spătaru (ss.)

No. 297.

Publicațiune.

Culesul viilor în comuna Miniș se va începe cu data de 3 Octomvrie 1927.

Primăria Promontorială
Miniș.

No. 281.

Dela Primăria Comunală Măderat.

No. 114/1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Măderat în ziua de 24 Octomvrie a. c. la orele 9 a. m. în localul primăriei ține licitațiune cu oferte închise pentru confecționarea echipamentului poliției comunale și anume:

- 4 rânduri de haine de iarnă.
- 4 mantale.
- 4 perechi de cizme.

Condițiunile se pot vedea în biroul notarial sub orele oficiale.

Licitațiunea va fi ținută conform legii contabilității publice.

Măderat, la 17 Septemvrie 1927.

Notar:

Primar:

Gulácsy (ss.)

Păcurariu (ss.)

No. 282.

No. 438/1927. Primăria comunei Măcea.

Publicațiune II.

Licitațiunea precată pe ziua de 16 Aug. 1927, oarele 3 p. m., pentru furnizarea alor 10 vagoane lemne de foc calit. I. necesare Primăriei, Notarului și Școalelor de Stat din comuna Măcea, rămânând fără rezultat, se publică o nouă licitație pe ziua de 7 Octomvrie 1927 oarele 10 a. m.

Licitațiunea se va ține în biroul Primăriei comunale, cu oferte scrise, închise și sigilate și pe lângă respectarea disp. Art. 72—83 din L. asupra C. P.

Caetul de sarcini se poate vedea zilnic în biroul Notarului comunal, între oarele oficiale a. m.

Amatorii vor depune deodată cu ofertă, la casieria comunală și o garanță de 10% din suma oferită.

Măcea, la 20 August 1927.

Primăria-

No. 285.

Serviciul Tehnic al Județului Arad.

ad No. 1885/927.

Publicațiune.

Se publică licitațiune publică pe ziua de 10 Octomvrie 1927 la ora 11 a. m. pentru lucrările de construirea podului de lemn No. 23 peste riul Dezna de pe șoseaua județeană Sebiș—Dezna—Moneasa între klm. 11—12 din județul Arad.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la Serviciul de Poduri și Șosele din Arad între orele oficiale.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice Art. 72—83 în localul Prefecturii județului Arad.

Arad, la 20 Sept. 1927.

Serviciul de Poduri și Șosele
Arad

No. 284.

Primăria comunei Sanmartin.

No. 753/927.

Publicațiune.

Primăria comunei Sanmartin ține licitație publică la 4 Octomvrie 1927 oarele 10, pentru vânzarea alor 9 buc. vieri neapți pentru reproducere.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu Art. 72—83 din legea contabilității publice Sanmartin, la 2 Septemvrie 1927.

Primăria.

No. 283.

No. 1144/1927. Primăria comunei Ineu.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că pentru lucrările de repararea parțial a abatorului în ziua de 17 Octomvrie a. c., ora 11 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate la acesta primărie în conformitate cu Art. 78 și următorii din legea contabilității publice.

Planul de reparare se poate vedea în orele oficiale în biroul notarial.

Amatorii vor depune în vadiu 4% odată cu înaintarea ofertei.

Ineu, la 17 Septemvrie 1927.

Primar:

Gheorghe Panlea m. p.

Notar subst:

Teodor Mesaroșiu m. p.

No. 286.

Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

ad. No. 1240/1927.

Publicațiune.

Se publică licitațiune publică pe ziua de 24 Octomvrie a. c. la ora 11 a. m. pentru lucrările de construirea podului de lemn No. 12 de pe șoseaua județeană Chișineu—Șepreuș—Cernei între klm. 19—20 peste râul Sartoș lângă comuna Șepreuș.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la Serviciul de Poduri și Șosele din Arad între orele oficiale.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72—83, în localul Prefecturii.

Arad, la 20 Septemvrie 1927.

Serviciul de Poduri și Șosele,
Arad.

No. 293.

Serviciul de Poduri și Șosele Arad.

ad. No. 1964/1927.

Publicațiune.

Se publică licitațiune publică pe ziua de 24 Octomvrie a. c. la ora 11 a. m. pentru lucrările de repararea podurilor No. 12 și 13 de pe șoseaua județeană Seleuș—Zărand—Nădab între klm. 15.512—16.840.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea la Serviciul de Poduri și Șosele din Arad între orele oficiale.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72—83, în localul Prefecturii județului Arad.

Arad, la 20 Septemvrie 1927.

Serviciul de Poduri și Șosele,
Arad.

No. 294.

No. 484/1927.

Primăria Vârșand.

Publicațiune.

Primăria comunei Vârșand publică licitație pe ziua de 1 Noemvrie 1927 ora 10 a. m. referitor la confecționarea alor 4 costume de iarnă pe seama guarzilor comunali înțelegându-se și paltonul ne iarnă.

Licitația se va ține cu oferte închise în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra contabilității publice.

Vârșand, la 17 Sept. 1927.

Primăria.

No. 292.

No. 20.795/1927.

Publicațiune.

Pentru furnizarea alor 15.000 kgr. tub de fontă pentru presiune, necesare Uvinelor comunale Arad, prin aceasta se deschide licitație publică.

Ofertele închise și sigilate prevăzute cu recipisa de consemnare a vadiului de 5% sunt a se înainta Primăriei Municipiului Arad (Serviciul economic, etaj Camera No. 104) la data de 19 Octomvrie 1927 ora 10 a. m. când se va ține licitație în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea contabilității publice.

La aceasta licitație pot participa exclusiv numai fabricanți specialiști. Mijlocitorii nu se vor lua în considerare.

Caetul de sarcini se poate vedea la Direcțiunea Uzinelor comunale Arad (Fabrica de gaz) în fiecare zi de lucru înainte de masă între orele 9—12 unde se dau și deslășuri mai detaliate.

Amatorii vor aminti în ofertă că cunosc Caetul de sarcini și se supun aceluia.

Arad, la 19 Septemvrie 1927.

Primăria Municipiului Arad,
Uzinele Comunale.

No. 287.

Primăria comunei Pâncota.

No. 1961/1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că pentru pardosirea trezătorilor de picioare din Strada principală a comunei Pâncota se publică licitațiune publică pe ziua de 29 Octomvrie 1927 oarele 11 a. m. la Primăria comunală.

Licitațiunea se va ține cu oferte închise în conf. cu legea contab. publ.

Oferenții vor depune o garanție de Lei 4.000. Materialul piatra și nisipul îl dă primăria așa că manopera rămâne a anteprenorului.

Condițiunile se pot vedea la Primăria comunală.

Pâncota, la 15 Sept. 1927.

Primăria.

No. 290.

No. 168—1927 Primăria com. Minișel

Publicațiune.

Se publică licitație pe ziua de 5 Noemvrie 1927 oarele 11 a. m. la primăria Minișel pentru exarendarea dreptului de vânat al comunei pe timp de 10 ani.

Prețul de strigare este Lei 100 anual. Licitația se va ține în conformitatea Legii Contabilității Publice și pentru protecția vâ-

Minișel la 20 Septemvrie 1917.

300

Primăria.

No. 607—1927 Primăria com. Mișca

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație publică pe ziua de 25 Octomvrie 1927 oarele 10 se va ține în localul Primăriei pentru furnizarea materialelor necesare la edificarea grajdului care constă din cărămidă, țiglă, var, scânduri, cuie.

Condițiunile de licitație se pot vedea în oarele oficiale la Primăria comunală.

Mișca la 19 Septemvrie 1927.

301

Primăria.

No. 2081—1927

Primăria comunei Pâncota

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că la 29 Octom. 1927 oarele 11 a. m. se va ține licitațiune publică la Primăria comunei Pâncota pentru furnizarea alor 3 vase pentru pompile de foc și alte unelte și recvizite pentru stingerea focului.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contab. publice cu oferte închise.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală.

Pâncota la 15 Sept. 1927.

289

Primăria.

C O P I E.

ad. No. 40213/1927.

FERDINAND I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională,

Rege al României,

La toți de față și viitori Sănătate.

Văzând și cercetând patentă Domnului R. Totis cu data din 14 Iunie 1927 prin care Maiestatea Sa Regele Belgiei l-a numit Consul la Timișoara și voind a primi și trata cu favoare pe Domnul Totis, îi dăm voie să se bucure în circumscripțiunea sa consulară de puterea zisei patente, precum și de toate privilegiile și scutirile alipite funcțiunii sale. Ordonăm tuturor autorităților administrative și judecătorești de a-l recunoaște în calitate de Consul al Belgiei spre a-și putea îndeplini fără împiedicare, conform convențiunilor sau uzurilor internaționale funcțiunile ce-ii sunt încredințate. Ordonăm cu deosebire autorităților administrative din județele Timiș-Torontal, Caraș-Severin, Hunedoara și Arad, să privegheze la îndeplinirea Decretului de față.

Dat în Sinaia, la 14 Iulie 1927.

(ss.) Ferdinand.

Ministrul Afacerilor Străine:

(ss.) Titulescu.

No. 2295.

Pentru conformitate:

Directorul Protocolului și Personalului

Ministru Plenipotenților:

indescifrabil

No. 299.

Ministerul Justiției

COMISIUNEA DE NATURALIZĂRI

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința aceluia cari ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiunilor art. 23 din zisa lege:

Domnule președinte,

Subsemnatul Wilhelm Hammel domiciliat în Arad, calea Șaguna 2, de profesiune funcționar public profesor cu diplomă, cu onoare vă rog ca în baza actelor aci anexate să binevoiți a ai spune facerea formelor legale pentru a mi se acorda atât mie cât și soției mele cetățenia română prin naturalizare.

Primiți vă rog Domnule Ministru, asigurarea deosebitelor mele considerațiuni ce vă păstrez.

Arad la 10 Martie 1927.

Dos. No. 1056/1927.

302

Wilhelm Hammel

Reclama

este

sufletul comerțului

Primăria comunei Sâmbăteni.
Nr. 1147/1927.

Publicațiune.

Conform hotărârei a conziliului comunal Nr. 35.—1927. se publică licitație pentru vânzarea unui taur și un ver comunal devenit neapți pentru reproducție, pe ziua de 8 Octomvrie 1927, oara 9 la primăria comunei

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72 și următorii din legea cont. public.

Sâmbăteni, la 8 Septemvrie 1927.

Primăria,

Nr. 266

In atenția proprietarilor de vii!

În anul viitor se va pune în vânzare cel mai nou preparat brevetat „Universal” pentru apărarea vieii. Numai prin stropire poate fi apărată via împotriva tuturor boalelor ca și aidiom contra molilor, peronosporiei, etc.

În anul curent a fost înțrebuințat dând rezultate bune în viile următoare:

Măderat, proprietatea d-lui **I. Georgescu** pref. județului Arad; **Măsca**, prop. d-lui **V. Nasta**, comisar guv. pe lângă Căntera de com. și ind; **Măderat**, propr. d-lui **A. Popescu**, președ. promont. Crișan N. prezedent promontorului Măsca. Măsca, bar. Bohuș; **Măderat**, Dr. Werner; **Ghioroc**, F. Feiner și **Măderat**, propr. d-nei Arminiu Messer.

Comenzile cu poșta se fac la adresa: **D-na Arminiu Messer, Arad Str. Ioan Calvin Nr. 1**, unde se dau și orice informațiuni în chestiune, personal Dumineca până la orele 11.

Comenzile numeroase promovează ieftinirea preparatului. Nr. 259

Primăria Comunei Macea
No. 145/1927

Publicațiune II.

În urma nereușitei concursului precizat de Primăria comunei Macea, județul Arad, pe ziua de 25 Mai 1927, pentru angajarea unui inginer care să decepțieze și traducă din limba maghiară în limba Statului, precum și verificarea, unri număr de 1100 foi cadastrale, prin aceasta se publică din nou concurs pe ziua de 8 Octomvrie 1927, oarele 10 a. m. în localul Primăriei, pe lângă respectarea disp. art. 72—83 din L. asupra C. P.

Macea, la 10 Septemvrie 1927
No. 252 Primăria

Serviciul tehnic al Județului Arad
ad No. 1866/1927.

Publicațiune.

În conformitate cu dispozițiunile Art. 37 din legea pentru statul funcționarilor publici §. 73 și 74 din regulamentul de aplicare al acestei legi se publică spre cunoștință generală ținearea concursului pentru ocuparea postului de contabil la Serv. de Pod. și Sos. Arad plătit cu salariul de bază de Lei 950!

Acest concurs se va ține la 30 Septemvrie ora 10 a. m. în localul Prefecturii.

Postul a se ocupa cu 1. Octomvrie 1927.

Raflectanții, cari au depus esamenul de contabilitate să înainteze actele necesare pân, la termenul susindicat la Prefectură.

Șeful serv. tech. al Județului:

Prefect:

No. 268. (ss) Georgescu

ROMÂNIA

Primăria comunei Socodor
No 1434/1927

Concurs

Pentru ocuparea postului de casier comunal și alor 2 posturi de impegaați administratori, publicăm concurs cu termen de 15 zile dela data apariției a prezentului concurs în Mon. jud. Arad.

Salarele sunt cele prevăzute în bugetul comunei Reflectanți Statutului funcționarilor publici.

Cererile împreună cu actele le vor adresa la această primărie cel mai târziu 10 Octomvrie a. c.

Socodor la 14 Septembrie 1927.

Primar: *Ardelean* m. p. Notar: *Pețrescu* m. p.
No. 272

ROMÂNIA

Primăria comunei Sânicolaulmic
Nr. 1047/1927

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică publică că primăria va da la licitație minuendă în ziua de 29 Sept. 1927 oarele 10 următoarele lucrări la primărie și anume:

1. Facerea unui coteț la vierii comunale.
2. Acoperirea ghetăriei comunale.
3. Facerea unui coteți de paseri cu beton de cement.

Reflectanții sunt invitați ca devisa să prezinte primăriei până la termenul fixat.

Licitația se va ține cu oferte închise în conformitate cu L. C. P.

273

Primăria.

ROMÂNIA

Comitetul școlar județean Arad
Nr. 1551/1927

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 4 Octomvrie 1927 ora 10 a. m. se va ține o licitațiune nouă cu termen scurt, în localul Prefecturii județului, pentru furnizarea mobilierului necesar școalelor noi din județul Arad și anume:

- 600 buc. bănci școlare în 5 tipuri.
- 20 „ table negre
- 21 „ catedre
- 16 „ dulapuri pentru bibliotecă
- 22 „ dulapuri pentru arhiva
- 42 „ scaune sistem Thonet.

Tot în această licitațiune se va da în întreprindere edificarea latrinelor din comunele Obârșia, Sârbi, Luncșoara, Vădoci, Bodești, Mustești, Susani și Bocsăg.

Devizele, planurile și condițiunile relative la acestea construiți se pot vedea în biroul Comitetului școlar județean, la Prefectura județului camera Nr. 43.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (art. 42 - 82) și condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții le vor înainta Comitetului școlar județean, în ziua licitații ora 10.

Amatorii odată cu oferta, însă separat (nu în plic) vor prezenta recipisa de garanță provizorie depusă la Administrația financiară d.n. Arad, ca garanță provizorie se va depune 4% a sumei oferite, însă numai în numerar sau efecte de stat.

Arad, la 15 Septemvrie 1927

Prefect, Secretar,
I. Georgescu (ss) *V. Spătaru (ss)*
No. 279

Primăria comunei Dorobanți.
No. 1050/1927.

Publicațiune

Să aduce la cunoștință publică, că în ziua da 19 Sept. 1927. ora 9 se va ține licitație publică la Primăria comunală din Dorobanți pentru furnizarea 5 perechi costume de vară, 5 perechi costume de iarnă, 5 buc. mantale și 5 buc. chipiuri pentru guarzi comunali.

Licitație se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Dorobanți la 16 August 1937.

Primăria comunală.

No. 255.

Nr. 1883/927 Primăria comunei Curtici.

Publicațiune.

Primăria comunei Curtici ține licitație publică la 10 Octomvrie 1927 orele 9, pentru vânzarea unui taur neap de reproducere.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72 - 83 din legea contabilității publice

Curtici, la 4 Septemvrie 1927.

No. 280

Primăria.

Primăria comunei Pâncota

Nr. 2018/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că pentru facerea transportului pietrișului din cariera de piatră a comunei și pentru furnizarea nisipului necesar reparării drumurilor și a străzilor precum și a pieței comunale se publică licitațiune publică pe ziua de 15 Octomvrie oarele 11 la Primăria comunală.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Condițiunile se pot vedea la Primăria Comunală.

Pâncota la 5 Septemvrie 1927.

No. 275

Primăria

ROMÂNIA

Primăria comunei Pâncota
Nr. 1988/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că pentru furnizarea alor 10.000 kg. fân necesar viteilor de reproducție se publică licitație publică pe ziua de 15 Octomvrie 1927 oarele 11 la primăria comunală.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

Pâncota la 7 Septemvrie 1927.

No. 276

Primăria

Primăria Comunei Șiclău

No. 933/1927

Publicațiune

Se aduce la cunoștință că în ziua de 15 Octomvrie 1927 la ora 10 a. m. se va ține licitație publică în localul primăriei din Ciclău pentru procurarea celor 80 □³ lemne necesare primăriei și notariatului comunal.

Licitațiunea se va ține în conformitate art. 72—80. din legea contabilității publice.

Șiclău la 10 Septemvrie 1927.

Nr. 270

Primăria

Prefectura Județului Arad. (Serv. Tehnic)

ad No. 1866/1927.

Publicațiune.

În conformitate cu dispozițiunile Art. 37 din legea pentru statul funcționarilor publici și §. 73 74 din regulamentul al acestei legi, se publică spre cunoștință generală ținearea concursului pentru ocuparea postului de desenator la Sarv. de Pod, Șosele Arad plătit cu salariul de baza de 500. și accesoriile prevăzute în bugetul Județului. Concursul sa va ține la 20. Septemarie 1927 ora 10 a. m. în localul Prefecturii. Postul se va ocupa la 1. Octomvrie 1927.

Reflectanți, cari au terminat cel puțin 4 cl. secundare și dispun de cunoștințele desenului tehnic, să înainteze actele necesare pân, la termenul susindicat la Prefectură având a prezenta totodată cu actele și deseme tehnice.

Șeful serviciului tech. al jud.

Prefect:

(ss) Georgescu

No. 267.

Primăria comunei Șiclău
No. 952/927.

Publicațiune.

Să aduce la cunoștință că în ziua de 15. Nctomvrie 1927. ce va ține la Primăria comunei Șiclău licitație publică pentru furnizarea a lor 4. costume de iarnă, 4 mantauă, 4 perechi de cisme de iarnă pentru guarzii comunali:

Caetul de sarcină se poate vedea în oarele oficioasă la Primăria Șiclău.

Șiclău la 10 Septemvrie 1927

Primăria.

No. 269

Primăria comunei Dorobanți.

No 224/1927.

Publicațiune.

Să aduce la cunoștință publică, că în ziua de 19 Sept. 1917. ora 9. se va ține la Primăria comunei Dorobanți licitațiune contabilității publice pentru înlocuirea și verificarea fișelor cadastrale redactate în limbă streină cu fișe scrise în limba statului.

Dorobanți la 16 August 1927.

Primăria comunală.

No. 256.

Dela primăria comunei Dorobanți.
No. 1051/1927.

Publicațiune.

Să aduce la cunoștință generală, că în ziua de 19 Sept. 1927. ora 8. se va ține licitație publică la Primăria comunală din Dorobanți pentru vânzarea alor 3 buc. vierii neapți de reproducere.

Licitație se va ține în coformitate cu legea contabilității publice.

Dorobanți la 16 August 1927.

Primăria comunală.

No. 267.

Primăria comunei Sâmbăteni.
No. 1139/1927.

Publicațiune

Se publică licitațiuna pe ziua de 8 Octomvrie 1927. oara 9. pentru confecționarea înarăcămintelor de vară și iarnă pe sama a poliștului comunal.

Ofertele se vor trimite primăriei.

Sâmbăteni, la 8. Septemvrie 1927.

Primăria.

No. 254.

Judecătoria rurală Șiria.
No. Cf. 3402/1927.

Publicațiune de licitație.

Pe baza deciziei Judecătoriei rurale Șiria secția cf. No. 2937/1927 mișcătoarele sechestrate în favorului Balaj Ioan și cons. dom. în Comlăuș pentru suma de 280.000 Lei și acc. se vor vinde la licitație publică în comuna Comlăuș la casa lui Anton Muranyi în ziua de 8 Octomvrie 1927 ora 3 d m. și anume: 17 măji metrice grâu și 12 cg- ovăs prețuite în suma de 10.800 Lei.

Șiria, la 12 sept. 1927.

Delegat judecătoresc:
indescifrabil.

No 295.

Primăria comunei Pâncota.

No. 2051/1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că proxumul Târg de Tară în Pâncota se va ține în ziua de 8 Octomvrie 1927, pentru tot felul de vite și în ziua de 9 Octomvrie 1927 pentru tot felul de mărfuri.

No. 291.

Aviz

Aducem la cunoștința onorabilului public că am deschis în ARAD, STR. MEȚIANU Nr. 15

COFETARIE

bine asortată unde în orice moment se află: prăjituri proaspete, torte, înghețată, cafea înghețată, :: :: etc., etc., etc. :: ::
Prețuri foarte moderate.
Rog sprijinul onoratului
 :: :: :: public :: :: ::
 No. 247. **PAVEL DAN.**

Ca să vă faceți ghetă cu prețuri reduse. Ghetă noi pentru dame începând de la 500 lei în sus, Ghetă noi pentru bărbați începând de la 600 lei în sus. Pingelitul ghetelor bărbătești 100 lei, femeilor 80 lei și pentru copil 40 lei. Repararea tocurilor la ghetă 20 lei. Reparații mai mici 10 lei. Pentru fie care lucrare garantez pentru 60 zile. Rog sprijinul onoratului public.

78 **Ilie Nadaski**
 Piața Peștelui 19.

In atențiunea Instituțiilor, studenților și părinților:

Ca
 să vă procurați
 uniforme, chipiurii bine lucrate cu asortamentul complet, cu cele mai avantajoase prețuri, din stoffele cele mai bune, după regulamentul Instituțiilor,
 se pot procura la cea mai veche firmă din Arad

Scheffer Henrik
 Bulev. Regina Maria 25.

Funcționari de Stat și croitorii au reducere de 5%, în angro o reducere mai mare.

No. 216.

Primăria comunei Sâmbăteni.
 Nr. 1148/1927.

Publicațiune.

Primăria comunei ține licitație pentru cumpărarea unei mașini de scris pe sama notariatului, în ziua de 8 Octombrie 1927, ora 9.

Licitarea se va ține în conformitate cu art. 70—80. al legii cont. publice. Sâmbăteni, la 8 Septembrie 1927.
 Nr. 265 **Primăria.**

ROMÂNIA

Primăria comunei Sânicolaulmic
 Nr. 1044/1927

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că, Primăria va ține licitație minuendă în ziua de 29 Sept. 1927 oarele 10 pentru livrarea și furnizarea alor 70 mtr. lemne de foc cal. I. pe seama primăriei și notarului.

Licitare se va ține cu oferte închise în conformitate cu L. C. P.

274

Primăria.

PUCHER
 Magazin de sobe
 și cuptoare

Cele mai frumoase

SOBE și CUPTOARE de teracotă, reparație de ori ce fel, mutarea dela un loc la altul se pot face cu prețurile cele mai reduse de magazinul de sobe din Piața AVRAM IANCU No. 3.

Rog onoratul public am da tot concursul

soția lui STEIN MOR.

No. 79.

Anunț.

Curs de violină, teorie, muzică Vocală și Bisericească.

Inscrierile la cursul de violină teorie, muzică vocală și bisericească, ce-l predă Dl. prof. *Ioan Lipovan* se fac în Bulevardul Regele Ferdinand No. 65—65 în curte, - vis-a-vis de gara C. F. E. Arad—Podgoria.
 No. 236

Primăria comunei Chișineu Criș
 Nr. 1252/1927.

Publicațiune.

Primăria comunei va ține licitațiune publică în ziua de 22 Octombrie 1927 orele 9 a. m. în localul primăriei pentru darea în întreprindere a reparării localului Primăriei și locuinței notariale.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta Primăriei comunale.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu Legea Cont. Publ.

Chișineu Criș, la 7 Sept. 1927.

Primăria

N. 278

Primăria comunei Sâmbăteni.
 No. 1152/1927.

Publicațiune

Primăria comunei ține licitație în ziua de 8 Octombrie 1927 ora 9 la primărie pentru furnizarea rechizitelor și imprimatelor necesare serviciilor comunale pe anul 1927.

Intrucât la licitațiune nu se va ajunge rezultat se ficează un nou termen pe ziua de 24 Octombrie 1927 ora 9 iar după aceasta se va da prin buna învoială, la caz de nici aici nu se va ajunge rezultat.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea cont. public.

Sâmbăteni, la 8 Septembrie 1927.

Primăria

No. 261

Primăria comunei Chișineu Criș.
 Nr. 1251/1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Chișineu Criș va ține licitațiune publică în ziua de 25 Octombrie 1927 orele 10 a. m. pentru vinderea unui armăsar neapț și unui cal în piața comunei

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea Cont. Publ.

Chișineu Criș la 7 Septembrie 1927.

Primăria

Nr. 248

Primăria comunei Mișca
 No. 480/1927

Publicațiune

Primăria comunei Mișca publică concurs pentru ocuparea postului de casier comunal. Cererile prevăzute cu toate actele se vor înainta Primăriei până la data 15 Octombrie 1927.

Retribuțiunile conform prevederilor bugetare.

Mișca la 1 Sept. 1927.

No. 253

Primăria

Primăria comunei Chișineu Criș
 Nr. 1202/1927

Concurs

Primăria comunei Chișineu Criș publică concurs pentru îndeplinirea postului de secretar și impiegat la această primărie.

La acest post pot reflecta candidații cu diplomă de notar și praxă administrativă.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetul comunei.

La cerere se vor adnexa: Extras de naștere, Certificat de naționalitate. Certificat de moralitate. Actul de studiu, act militar. Certificat medical. Declarație de limbele ce posedă.

Reflectanții la postul de impiegat tot actele mai sus înșirate și Certificat despre absolvirea cel puțin alor 4 clase secundare.

Actele se vor înainta până la 20 Octombrie 1927.

Chișineu Criș, la 5 Septembrie 1927.

Primăria

No. 277

Primăria comunei Macea
 Nr. 658/1927

Concurs

Primăria comunei Macea jud. Arad publică concurs pe ziua de 10 Octombrie 1927, pentru ocuparea postului de șef de guarzi.

Retribuțiunea acestui post este de Lei 1500 lunar plus 100 Lei onorar pentru serviciul de inanuator.

Reflectantul bărbat să fie între 25 - 50 ani, cetățean român să fi satisfăcut serviciul militar și se va prefera fost subofițer în armată și care va avea 6 cl. primare.

Cererea ajustată cu:

1. Extras de naștere.
2. Certificat de moralitate.
3. Certificat de naționalitate
4. Certificat școlar.
5. dovadă despre satisfacerea serviciului militar.
6. Certificat medical.

Se vor înainta primăriei comunale până în ziua de 9 Octombrie 1927.

Macea la 3 Septembrie 1927.

Primar **G. Ardelean** Nolar **G. Farcasiu,**
 No. 249

Primăria comunei Sâmbăteni.
 No. 1151/1927

Publicațiune

Primăria comunei ține licitație în ziua de 8 Octombrie 1927 ora 9 la primărie pentru executarea lucrărilor de reparațiuni la edificiile comunale, poduri, fântâni și rechizitele de pom-pierit.

La caz de aceasta licitațiune nu va avea rezultatul a doua licitație va avea loc în ziua de 24 Octombrie 1927 ora 9 iar dacă nu se va ajunge rezultat nici aici, atunci acestea lucrări vor fi date prin buna învoială.

Sâmbăteni, la 8 Septembrie 1927.

Primăria

No. 262

Primăria comunei Macea.
 No. 809/1927

Publicațiune.

Primăria comunei Macea, județul, Arad, aduce la cunoștința generală, ca la data de 24 Octombrie 1927, oarele 10 a. m. în localul Primăriei comunale, ține licitațiune publică pentru vinderea alor 7 vieri și 1 taur de reproducție.

Licitatiune se va ține pe lângă respectarea dispozițiilor art. 72—83 din L. asupra C. F.

Macea, la 10 Septembrie 1927

No. 251

Primăria

Școala de ucenici comerciali

Inscrierile la școala de ucenici comerciali din Arad se fac la școala comercială sup. de băieți (Piața Xenopol) în zilele 15 - 17 Sept. orele 15-17. Totalul taxelor: 400 Lei. Timbru pe petiție 8 Lei. Ucenicii vor prezenta contractul de angajare, certificatul școlar, certificatul de naștere și buletinul de revacină.

No. 250

Primăria comunei Dorobanți.
 No. 702/1927

Publicațiune.

Să aduce la cunoștința generală că în ziua de 19 Sept. 1927. ora 10 se va ține licitațiune publică cu ofertă închisă pentru furnizarea 10 vagoane de lemne de foc pentru trebuințele Primăriei, corpetința notarului și pentru școala de stat din loc.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice.

Dorobanți la 16 August 1927

Primăria comunală

No. 254

Primăria comunei Sâmbăteni.
 No. 1150/1927.

Publicațiune

Primăria comunei publică licitațiune pe ziua de 8 Octombrie 1927, ora 9 pentru furnizarea alor 5 vagoane lemne de clasa I. necesare pentru încălzitul primăriei, notarului și școalelor.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu articolele 72—80 din legea cont. publice.

Sâmbăteni, la 8 Septembrie 1927.
 No. 263 **Primăria**

Primăria comunei Șiclău.
 Nr. 954/1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală că pentru ocuparea postului de secretar și 2 posturi de impiegat 1 post de casier la Primăria Șiclău se publică concurs.

Cererile vor fi însoțite de actele prescise în statutul funcționarilor publici și se vor înainta mai târziu până la 15 Octombrie 1927 Primăriei comunei Șiclău.

Vor fi preferați cei cari au praxă mai îndelungată în administrația comunală. Retribuțiunile sunt acele stabilite în bugetul comunal.

Șiclău la 10 Septembrie 1927.

Nr. 271

Primăria,

Românului 6 — D. Goldiş — Eminescu 3.

— In atenția D-lui primar István Angel —

Ziarele din Arad s'au ocupat, în mai multe rânduri, de procedul arbitrar al D-lui fost-ministru Goldiş, prin care el, procedând în numele Concordiei Tipografie S. A. și invocând unele pretinse drepturi ticluite prin întreprinderi juridice individuale, cu dela sine putere a închis trecătoarea existentă de peste 20 ani între curtea casei Concordiei, din Str. Românului No. 6 și cea a D-lui Hámory, din Str. Eminescu No. 3, și a interzis orice circulație pe acest loc. Prin acest gest arbitrar, Dl Goldiş a osândit la peire circulația unei întregi circumscriptii, amenințând existența comercianților din acele părți.

Notăm că publicul orașului, încă cu începere din 1908, a circulat mereu pe aceasta trecătoare, de o mare însemnătate prin înlesnirea circulației din acele părți ale orașului și anume: trecătorii venind de pe Piața Catedralei și parcurgând Str. Românului ajungeau la trecătoarea, închisă actualmente de Dl Goldiş, prin care aveau legătură cu Str. Eminescu, iar de aici fiind în fața porții edificiului comunității Bisericești Gr. Cat. (Str. Eminescu 6), unde la fel se găsește o trecătoare, ajungeau lesnicios în Str. Brătianu și în străzile situate în partea nordică a orașului, fără a fi nevoiți să facă un ocol de aproape un kilometru. Aceasta înlesnire a circulației, prin avantajele menționate, a devenit imposibilă, în urma capriciului — cu de desupturi, — al D-lui Goldiş, care, în „far-niente”-ul său de fost-ministru de culte, ambiționează succese, debutând pe arena vieții juridice.

Făcând abstracție de interesele obștești prea evidente, ce, poate, sunt neimportante și neglijabile pentru Dl Goldiş, ca unul care s'a achitat deja pe deplin de îndatoririle sale față de asemenea interese, Dl fost-ministru prin procedul său a violat și dreptul de servitute constituit legalmente în favoarea unor particulari, cari, potrivit celor constatate de noi la Judecătoria Mixtă Arad, Secția Cărtii Funduare, au dreptul să treacă ori-când la imobilul D-lui Dr. Ladislau Hámory, din Str. Eminescu No. 3, ceea-ce „Concordia”, în virtutea Cărtii Funduare a proprietății sale, este obligată a tolera. Scurt: intravilanul din Str. Eminescu No. 3, ca „fond dominant” are intabulat în favoarea sa servitutea de trecere asupra intravilanului „Concordiei”, ca „fond servient”.

Interesându-ne la mai mulți juriști

cu reputație, spre a fi lămurii juridice, am obținut răspunsul unanim, că procedul D-lui Goldiş este manifest ilegal, fiind în flagrantă contradicție cu obligațiunile ce rezultă pentru intravilanul „Concordiei” din dreptul de servitute intabulat în Cartea Funduară. Intabularea dreptului de servitute de trecere în favoarea imobilului lui Dr. Hámory, asupra imobilului „Concordiei”, urmează a se înțelege în felul că, în urma servitutei de trecere pentru totdeauna, „fondul servient” al „Concordiei” și adică proprietarul din ori ce vreme al acestui imobil este dator să tolereze ori ce trecere către intravilanul dominant, actualmente proprietatea D-lui Dr. Hámory. Aceasta pentru motivul, că rațiunea raportului dintre cele două intravilane, unul „dominant” și altul „servient”, este chiar în tendința, în scopul, ca prin acordarea avantajului de către „fondul servient”, acesta să fie spre folosul, în favoarea, spre o mai bună utilizare sau exploatare chiar a „fondului dominant”. În urma existenței acestei servituți s'a întâmplat apoi că, în edificiul D-lui Hámory din Str. Eminescu 3, au închiriat prăvălii comercianți, cari, cunoscând drepturile de servitute și efectele lor în favoarea acestei case, voiau a profita de aceasta împrejurare, în știința, că prăvăliile lor vor fi cercetate și de către trecătorii prin pasajul în chestiune și astfel, având acest calcul, plăteau chirii mai mari pentru localurile închiriate.

Această situație existentă până acum, timp de 20 ani, s'a schimbat brusc prin noua interpretare ce o dă Dl. Goldiş dreptului de servitute, găsind că acest drept trebuia să servească, să profite numai proprietarului „fondului dominant”, în înțelesul ca trecătoarea ar fi în drept să o folosească numai el, personal, ca un privilegiat — nu al sorții, ci — al Excelenței Sale. — Drept consecință a acestei interpretări, odată cu închiderea trecătoarei, Dl. Goldiş a trimis D-lui Dr. Hámory o cheie, ca acesta personal, prin voința și grația D-lui fost ministru, să poată trece prin pasajul interzis pentru alții.

Prin aceasta republicistică — ce, admitem, poate onora pe un debutant în materie de drept — multă lume este indusă în eroare, necunoscând efectele dreptului de servitute, care, în speță, fiind intabulată în favoarea proprietarului din ori-ce vreme al imobilului dominant, nu este o servitute personală, în favoarea proprietarului, numai

ci are caracterul unei servituți reale, căci nu persoanei proprietarului tindea să îi profite, ci intravilanului dominant. — Or, intravilanul dominant poate profita de acest drept al său numai în felul, că toți aceia cari tind spre acest intravilan să profite de drepturile referitoare.

Se pare însă că, deși târziu, dar a eșit cuiul din sac. — O gazetă din Arad publică informația, că Dl. Goldiş ar consimți să deschiză trecătoarea, cu condițunea ca Municipiul Arad să asfalteze curtea „Concordiei”, bineînțeles pe spesele Orașului. — Bravo, Domnule Goldiş! păcat numai, că inspirația v-a venit puțin c'am târziu. — Noi tot nu credem că „István”-ii D. — Tale dela primăria Arad vor mai avea timpul să îți facă acest serviciu!

Buletin Consular.

Consulatul General Regal al României la Berlin a deschis în buletinul consular „Rumänische Wirtschaftsnachrichten” o rubrică „Cereri și Oferte” destinată anunțării firmelor românești cari voiescu să exporte sau importe diferite mărfuri în și din Germania.

Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința celor interesați, că firmele ce doresc să fie anunțate urmează să specifice precis felul și calitatea marfei și cât posibil condițiunile și termenele de livrare, de plată etc.

Anunțarea se face complet gratuit și se va înainta Consulatului prin Camera de Comerț.

Ce-i cerem ziarului „Cuvântul”.

Ziarul „Cuvântul” nu pierde nici o ocazie a ataca guvernul liberal învinuindu-l de inacțiune în politica externă, de miopie în politica internă și a se lăuda pe sine că reprezintă pulsul naționalismului integral și sentimentele marelui public românesc.

De exemplu, când toată lumea fierbea de nerăbdare așteptând rezultatul marelui proces al optanților unguri „Cuvântul” scria articolul de fond pe două coloane sub iscălitura noului colaborator I. Vinea despre șmecheria politică a unui ovreiaș dintr'un sat oarecare din Basarabia iar dl Cesar Petrescu ne spunea tot într'un articol de fond, pentru a suta oară, credem, despre faimoasa chestiune intitulată altădată „Între Capșa și Palat”. Să nu uităm că articolul dlui Vinea-mann a fost, și cu fotografia unui certificat de bună purtare a grozavului ovreiaș.

Despre atacurile furioase ale întregii prese minoritare din România se scria un rând două ca și când n'aveau nici o importanță. Cred oare redactorii „Cuvântului” că pe noi, ardelenii, ne interesa atunci mai mult chestiunea ovreiașului din Basarabia și răsuflata poveste a căii Victoriei, de cât procesul pe viață și pe moarte al optanților unguri?

Nu suntem noi erijați a califica adâncimea culturii și a cunoștințelor onoraților scriitori români, redactori la „Cuvântul” dar îi rugăm, pentru prestigiul ziarului, să scrie articole serioase în momente serioase, căci altfel dlor li-se aplică cele spuse de directorul ziarului în articolul „Vizitați Budapesta”.

I. D.

O acțiune criminală.

În contra unui institut financiar fruntaș de dincolo de Carpați s'a vorbit o campanie ziaristică de denigrare, care are la bază rancune față de unele persoane dela conducere. Publicul, necunoscător al culiselor, și prea dispus a primi de bani buni vești tendințioase, s'a alarmat într'o măsură neașteptată, pricinuid foarte serioase încurcături acelui bănci.

Inregistrăm cu adevărată durere aceste întâmplări, fără să ne putem reține de a infiera cu profundă indignare astfel de campanii criminale, în stare să pună în primejdie existența unei bănci, care de zeci de ani a adus reale servicii românismului. Din astfel de acțiuni se poate judeca nu numai lipsa de seriozitate a autorilor campaniei, doritori de a-și creă o situație politică pe ruinele muncii altuia, — ci și micimea de suflet ai celorce se lasă alarmați de ariviști, în loc de a-i pune la locul lor.

Și aceste manifestări sufletești sunt rămășițe din însușirile de slugă, ce ni-au rămas moștenire din vremurile robiei noastre. Prea își fac de cap ariviști, dar ceice le lasă posibilitatea căpătuirii sunt cu mult mai vinovați.

Celor aclamați le punem întrebarea: Câte bănci românești s'au prăbușit până acum, încât nu numai acționarii și-au pierdut capitalul lor, ci și depozitenții și-au primejdii banii depozitați? De ce alăta alarmare pripită? Nainte de a fi periclitate depunerile, vine la rând capitalul de acții și rezervele declarate și latente; ori a pierde aceste capitaluri întregi tocmai din partea băncilor mari, însemnează a presupune oameni criminali la conducere. Noi de aceștia nu am avut și nici nu avem în fruntea băncilor; prin urmare care-s motivele alarmării? Doar dorința de a ajuta speculanții de situații? Tocmai aceștia sunt cei, de cari trebuie să ne ferim!!

Certificate de origină pentru Turcia.

Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința publică, că potrivit comunicatului Consulatului Republicii Turce din București, toate certificatele de origină eliberate de Camerele de Comerț, pentru mărfurile destinate pentru Turcia, vor trebui să fie neapărat legalizate de autoritățile consulare turcești din Tară.

Inmulțirea

liniilor telefonice în județul Arad.

Un număr însemnat de comune din județul Arad fiind lipsite de legături telefonice deci complet izolate de preturile respective și de prefectură, d-l Prefect al județului a hotărât să instaleze aparate telefonice într'un număr de 42 comune.

Pentru următoarele 16 comune: Livada Schöndorf, Bârsa, Berechiu Gurba, Mocrea, Moroda, Șicula, Dorobanți, Iratoșul, Peregul-mare Turnu, Variașul, Zimondhaz, Sinteamică, Moneasa, lucrările se vor da în licitație chiar zilele acestea. Pentru celelalte comune licitațiile se vor face mai târziu.

Cetiți și răspândiți ziarul „Tribuna Nouă”.

ecte religioase ori... altceva.

Oamenii uitați de sine sunt ectarii nazarineni ai neamului românesc aceia cari pe vremuri renajați de străini-ruptus'au de iserică pentru a nimici școala românească prin necontribuirea or la susținerea ei. Aceasta a fost ab regimul ungar, când din râvna a câștiga câteva coroane se aștrăgeau dela susținerea școalei românești. Azi tot la fel conuă cultivarea acelui rit desasuos pentru noi ca neam, penucă: nevoind a recunoaște biserica cu așezămintele ei, prin tofășarea ritului lor nerecunoscut

de Constituție cresc tineretul în spirit: antibisericesc, antinațional și antipatriotic; pentru că: copii lor de biserică cu totul sunt străini, în cele naționale de loc nu se manifestează și n'fine înrolați sub steag deneagă serviciul, pentru că: „Cel ce scoate sabia de sabie va muri” zic ei c'a zis Domnul. Dacă așa se învață, se aplică și esplică învățăturile sf. scripturi fără nici un control ori răspundere, ne ducem pe copcă. Penru a se evita această primejdie este neapărat nevoie a se purcede cu toată rigoarea față de acești fii rătăciți ai neamului.

INFORMAȚIUNI.

Redacționale

Cerem scuze abonaților și cetitorilor noștri că n-am putut apare săptămâna trecută.

Cauzele acestei întreruperi le-am explicat cu anticipație în câteva articole publicate mai de mult în coloanele ziarului nostru, articole în care arătam soarta presei române aici, pe „frontul cultural de west”.

Neapariția noastră este, din păcate, o confirmare în plus a celor expuse de noi în articolele amintite.

Și nu ne putem mângâia nici măcar cu credința că lucrurile se vor îndrepta în viitor.

Oricâtă credință ai fi pus jertfindu-te pentru anumite lucruri, sunt adesea desorientări care te... orientează.

In ceea ce ne privește am dori să rămânem încă „dezorientați”.

Asta — pentru frumusețea cauzei.

Măine 25 Septembrie 1927 dimineață, Dl. Prefect I. Georgescu pleacă în comuna Apatu pentru a împroprietări țărani rămași neîmproprietăriți.

In numărul viitor vom da relațiuni complete.

Dl. Chirilă notar public în Aradul Nou s'a înscris în Partidul Național-Liberal.

Toți oamenii doritori de bine pentru neamul românesc s'au convins că terenul cel mai prielnic pentru muncă activă le oferă numai Partidul Național-Liberal.

Administrația Financiară aduce la cunoștință tuturor oficiilor publice instituțiilor și întreprinderilor particulare de orice fel că plata salariilor pe luna Septembrie 1927, nu se poate face de cât justificându-se achitarea pe 3 trimestre a impozitelor elementare și celui global.

Adunarea de organizarea pensionarilor în loc de 20 l. cor. se va ține în ziua de 25 l. cor. în sala Primăriei sau în Palatul Cultural.

Comitetul de pregătirea acestei adunări a ținut întrunirea în ziua de 22 l. cor. seara la ora 7 în sala mică din hotelul „Cornul Vânătorului”.

In urma dezastrului provenit de grindina care a distrus în unele părți ale județului nostru o mare parte din semănături, comisiunile despre care am amintit mai pe larg în alte dați au distribuit până acum sinistraților din diferite comune 6 vagoane grâu și 455 mii lei din „millionul” destinat pentru refacerea gospodăriilor sinistraților.

Poliomielita în județul nostru.

Epidema paraliziei infantile este staționară în județul nostru. Se cunosc următoarele cazuri:

Micălaca	2 cazuri	1 vindecat	1 izolat
Mișc	2	„	inzoalați în spit.
Seleuș	4	„	„
Mocrea	1	„	„
Păncota	1	„	„
Nădlac	2 cazuri	izolați	„

D-l Dr. Spiru, inspector sanitar, cercetează personal fiecare caz în parte, luând în tinse măsuri pentru izolarea bolnavilor.

Administrația Financiară înviiă băncile, societățile, diferitele întreprinderi și diverși contribuabili să-și achite de urgență la percepțiile respective toate datoriile de orice fel din impozite, taxe, amenzi etc. pe trecutul și primele 3 trimestre ale anului 1927.

In caz contrar se va face execuție silită conform legii de urmărire.

Dr. ALBU ȘTEFAN directorul Clinicii de femei din Arad, reîntors din concediu și a reînceput consultațiunile.

Inaugurarea școalelor din Ollaca și Buteni s'au amânat pentru luna Octombrie. D-nul ministru Dr. C. Angelescu fiind reținut de lucrări urgente.

Ni se anunță din Chișineu-Criș că D-l Ștefan Popoviciu noul avocat venit în localitate s-a înscris în organizația locală a partidului național liberal.

Prin noul membru Organizația noastră din Chișineu-Criș a câștigat un valoros factor și luptător devotat.

Dealțul dl. avocat Ștefan Popoviciu este un vechiu aderent al partidului liber și este ginerele fostului senator Dr. Cornel Ardelean, al cărui birou advocațional l-a preluat.

Școala superioară de comerț - Internat pentru băieți din Lipova (Banat), așezată într-o localitate sănătoasă, având o conducere energetică, dar părintească mai dispune de locuri pentru toate clasele.

Culesul viilor.

Autoritățile în drept au fixat, în anul acesta, culesul viilor mici pentru data de 6 Oct., iar culesul podgoriilor pentru data de 10 Oct.

Convenția Comercială cu Turcia.

Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința celor interesați, că potrivit comunicatului Ministrului Afacerilor Străine, convenția comercială încheiată cu Guvernul din Angora la Lausanne a fost denunțată, reînviind-se propunerea unui nou tratat de comerț.

Totuși timp de încă 6 luni, cu începerea dela 7 August, mărfurile românești vor beneficia la intrarea lor în Turcia de tariful minimal azi în vigoare.

Consulatul Regal al Belgiei din Timișoara aduce la cunoștința publică, că conform Exequatorului Regal mai jos notat, a început funcționarea.

Birourile consulatului se găsesc în localitățile fabricii „Industria Lanei S. A.” și orele de birou sunt între 11-1, în afară de zilele de sărbători și Duminicile.

No. 298.

De vânzare în centrul orașului Arad o fabrică de ghețe, preț foarte avantajos. Amatori se vor adresa D-lui avocat Nicolae Păușești, Str. Horia No. 11.

No. 288.

Voiajori pentru localitate și provincie, de a vizita particulari se primesc. Detalii: Str. Episcopul Radu 23.

No. 296.

Alegerea comunală din Șeitin.

De aproape 50 ani, pașnica comuna Șeitin a fost terorizată de o ceată de oameni fără scrupul, cari nu se sfiau să recurgă la ori-ce mijloace, numai și numai de a putea deține conducerea politică și administrativă a comunei.

Acești oameni, fără nici un pic de rușine, se perindau prin toate partidele politice cari veniau la putere, se înfățișau cu mândrie ca partid guvernamental, riscau sume mari de bani pentru menținerea lor la putere și mergeau atât de departe cu nerușinarea lor încât sacrificau pe binefăcătorii lor de eri.

In guvernarea liberală trecută, timp de 4 ani au știut să pozeze ca liberali, pentru ca imediat după plecarea guvernului liberal să devie înfocați goldiști.

In scurtul timp de guvernare aversecană de tristă amintire, au sfidat tot ce a fost liberal și au încumetat chiar să blameze, ori unde aveau ocaziunea, pe foștii lor șefi.

Și ani de a rândul, prin astfel de metode, au reușit să rămâne conducătorii comunei, exploatând întregul sat în favorul lor.

Ceata lor fiind formată din câți-va mari proprietari, populația săracă din comună care reprezintă 80% era totdeauna delaturată dela toate bine-facilele legale.

De câte-ori se interesau autoritățile superioare de doleanțele populației sărace, acești exploatare raportați că săracii din comună nu au nici o doleanță, că nu au lipsă de înproprietărire cu pământ și locuri de casă și că toți se simt bine în situația în care se găsesc. Și bieții oameni săraci, se mirau că mult așteptata înproprietărire numai ajunge și prin comuna lor.

Suferințele aceste ale locuitorilor au îndemnat însă pe câți-va intelectuali și fruntași ai satului să pornească lupta contra acestor acaparatori de putere, hotărâți fiind de a elibera poporul de sub tirania lor.

Și astfel vedem pe directorul Băncii Economice, pe inimosul Romul Verișan, pășind în rândurile poporului din care el s'a ridicat și împreună cu venerabilul preot Nemet, cu fruntașii satului Aurel Vidu, Drăgan Mitru, Simion Costea și alții, sfătuind poporul ca pe căi legale să lupte contra asupritorilor.

Vorbele lor bune, sfaturile lor înțelepte și mai ales desinteresarea cu cari se ocupau de toate păsurile locuitorilor, au fost încoronate cu succes astfel că în timpul opoziției marelui partid Național-Liberal, în anul trecut, acești fruntași, urmași de vre-o 300 de locuitori se înscriu în rândurile luptătorilor partidului Național-Liberal.

In timpul campaniei electorale din 1926, cu toată teroarea aversecană, sute de locuitori, înfruntând și sfidând măsurile de siguranță, au rupt cordo-nul jandarmilor și au pătruns în curtea dlui Romul Verișan unde sosise fostul și actualul lor prefect, ținând cu ori ce preț să arate că manifestarea dragoșlei lor pentru partidul liberal și conducătorii lui, nu o poate opri uici cele mai drastice măsuri.

Au ascultat cu evlavie cuvântarea fostului lor prefect și în ziua alegerii, nici cele mai ingenioase măsuri aversecane nu i-au putut opri ca să dovedească că în comuna Șeitin și Semlac e cea mai tare cetate liberală.

Și de atunci încontinuu, ori unde se ivia un prilej de alegeri, liberalii duceau majoritatea.

Tot timpul însă, pașnicii locuitori Șeiteneni, le erea dor de revanșă. Așteptarea nu le-a fost zădărnica. Ziua revanșei sosise. Era ziua de 31 August a. c., ziua în care se fixase alegerile comunale.

Cele două liste depuse pentru aceste alegeri aparțineau: prima asupritorilor, intitulată de popor lista „Bandeii Bufului” iar a doua aparținea partidului Național-Liberal.

Înainte și în ziua alegerilor cea mai mare libertate. Asemenea și în timpul alegerilor, datorită imparțialității președintelui secției de votare, D-l. judecător Ionescu. După terminarea votării, delegații și candidații ambelor liste, unanim de acord, au dat o declarație scrisă recunoscând că alegerile au decurs în cea mai mare libertate și legalitate.

Începe scrutinarea în fața ambelor tabere.

Surpriza pentru asupritorii de eri este colosală. Ei nu întruiesc decât abia 139 voturi pe când lista liberală întruiește 1001 voturi. Rezultatul comunicat poporului produce entusiasm. Populația ovaționează încontinuu pe aleși cari sunt purtați cu alai prin comună. Iar bieții învinși, tiptii, tiptii, se strecoară încel spre casă.

In fața clubului Partidului Național-Liberal alegătorii nu conțenesc cu strigătele de trăiască partidul Liberal, trăiască d-l Verișan, jos cu banda Bufului, afară cu asupritorii poporului etc. etc.

Până seara târziu tot satul este în sărbătoare. Este sărbătoarea victoriei, este căderea cetății asupritorilor.

Un sat întreg se bucură și numai cei câțiva sunt dezolați. Dar este o lecție bine meritată atât pentru ei cât și pentru toți acei ce trec dela un partid la altul. Se vor convinge și ei că poporul nu poate fi dus de nas ca ursul.

Sever.

Din Județ.

Chișineu-Criș.

Adunarea Generală a Sindicatului Crișului Alb.

In ziua de 12 cor. s'a ținut adunarea generală la Sindicatul de Criș din Chișineu sub prezidența D-lui Dr. Avramescu președintele Sindicatului.

A fost puse la ordina zilei chestii de o importanță extraordinară cum au fost, înălțarea și edificarea digurilor, care bine știut este au fost slăbite mult prin esundarea din anul trecut. S'a votat spre acest scop un împrumut de 45 milioane pentru esoperarea cărui se solicează sprijinul guvernului.

Președintele Sindicatului D-l Dr. Avramescu a făcut un expozu minuios și bine motivat al situației.

D-l Dr. Alexandru Lazăr membru deputat, avocat din localitate a atras atențiunea adunării generale asupra împrejurării că sala de ședință a Sindicatului este decorată cu tablouri, statui și inscripții străine, lipsind însă icoana Maieității Sale a Regelui, cerând că aceasta modestă pretențiune ce o avem noi ca țara Românească să fie respectată în aceasta instituție de altfel absolut maghiarizată.

Este caracteristic că începând cu directorul Schmiedt Elek și sfârșindu cu personalul ajutor până în unul toți oficianții sunt unguri și d-l director Schmiedt Elek află de cuvincios că aici la granițele de vest a țării în vecinătatea Ungariei turbate, de unde valurile urei aziale contra noastră trec peste frontieră deschisă — că din o instituție — care ar trebuit să fie pur românească elementul românesc să fie absolut exclus.

Nu crezi domnule director Elek Schmiedt că aceasta nu este tocmai în regulă și că oricum am lua chestia aveți norocirea (sau nenorocirea) să vă aflați în țara Românească???

Atragem atenția D-lui Prefect al județului asupra acestei situații e nesuferit aici la frontieră de vest a țării.

Correspondent.